

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Lenky Oulíkové a Mgr. Miroslava Makajeva ve věci

navrhovatele: **Ing. T. D.,**
bytem X,

proti

odpůrcům:

1. **Krajský úřad Středočeského kraje,**
sídlem Zborovská 81/11, Praha,
2. **STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ,**
za které jedná zmocněnkyně E. M., bytem X,
3. **Občanská demokratická strana,**
za kterou jedná zmocněnec Mgr. J. K., bytem X, Praha 7,
4. **ANO 2011,**
za které jedná zmocněnkyně J. F., bytem X, Praha 9,
5. **Česká pirátská strana,**
za kterou jedná zmocněnkyně K. K., bytem X,
6. **Spojenci pro Středočeský kraj – TOP 09, Hlas, Zelení,**
za které jedná zmocněnkyně M. P., bytem X,

o návrhu na neplatnost hlasování ve volbách do Zastupitelstva Středočeského kraje konaných ve dnech 2. a 3. 10. 2020,

takto:

I. **Návrh se zamítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Navrhovatel se podáním doručeným soudu dne 12. 10. 2020 domáhá podle § 90 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), rozhodnutí o neplatnosti hlasování ve volbách do Zastupitelstva Středočeského kraje konaných ve dnech 2. a 3. 10. 2020.
2. Navrhovatel uvádí, že jako volič zapsaný v seznamu voličů ve volebním okrsku č. 2 v obci Kamenice hlasoval pro politické hnutí Svoboda a přímá demokracie (dále jen „SPD“), přičemž přednostní hlas předepsaným způsobem udělil kandidátovi č. X Ing. T. D., tj. sám sobě. To učinili minimálně dva další voliči, jejichž čestná prohlášení žalobce připojil k žalobě. Podle oficiálních výsledků voleb uveřejněných na internetových stránkách Českého statistického úřadu však navrhovatel neobdržel ani jeden přednostní hlas. K tomu

mohlo dle navrhovatele dojít dvěma způsoby: Hlasy v tomto volebním okrsku mohly být započteny pouze politickému hnutí SPD bez zohlednění přednostních hlasů pro jednotlivé kandidáty. Navrhovatel se domnívá, že takové pochybení zakládá vysokou pravděpodobnost, že přednostní hlasy nebyly v tomto volebním okrsku započítány ani v jiných případech, a to u všech kandidujících subjektů, které zde získaly hlasy voličů. Jelikož šlo celkem o 798 hlasů, mohlo to ovlivnit i personální složení Zastupitelstva Středočeského kraje. Druhou možností dle navrhovatele je, že minimálně jím uvedené tři hlasy nebyly započteny politickému hnutí SPD vůbec, např. byly zařazeny mezi neplatné hlasy. Oba případy zakládají porušení zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“), ve volebním okrsku č. X v obci K., a ve svém důsledku v celém Středočeském kraji. Navrhovatel závěrem navrhuje, aby soud provedl přepoččet a kontrolu všech odevzdaných hlasovacích lístků ve volebním okrsku č. X v obci K. a prohlásil hlasování ve volbách do Zastupitelstva Středočeského kraje konaných ve dnech 2. a 3. 10. 2020 v tomto volebním okrsku za neplatné.

3. Odpůrce 1 v pozici příslušného volebního orgánu, který vyhláší výsledek voleb [§ 90 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 11 odst. 1 písm. g) zákona o volbách do zastupitelstev krajů] ve vyjádření k návrhu uvádí, že ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování vyplývá, že ve volebním okrsku č. X v obci K. politické hnutí SPD získalo třicet platných hlasů a okrsková volební komise vyznačila tři přednostní hlasy u kandidátů s pořadovým číslem 51, 59 a 63. Okrsková volební komise započítávala četné přednostní hlasy u dalších šesti volebních subjektů, a není tedy důvod se domnívat, že mohlo dojít k nezapočetní přednostních hlasů u všech kandidujících subjektů, které v tomto okrsku získaly hlasy voličů. Politické hnutí SPD obdrželo ve Středočeském kraji celkem 19 398 platných hlasů (4,63 %), a nezískalo tedy alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů, aby mohlo postoupit do skrutinia. Zápis byl podepsán všemi členy okrskové volební komise. S odkazem na judikaturu odpůrce 1 poukázal na předpoklady, které musí být kumulativně splněny, aby soud mohl volební stížnosti vyhovět. Vzhledem k tomu, že navrhovatelem požadovaný přepoččet a kontrola všech odevzdaných hlasovacích lístků ve volebním okrsku č. X v obci K. nemůže ovlivnit výsledek hlasování, navrhl, aby soud návrh zamítl.
4. Ostatní odpůrci se k návrhu nevyjádřili.

Splnění procesních podmínek

5. Soud ověřil, že návrh byl podán včas (§ 53 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů), osobou k tomu oprávněnou (§ 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev krajů), k soudu věcně i místně příslušnému a splňuje všechny formální náležitosti na něj kladené. Soud proto přistoupil k jeho věcnému projednání.

Posouzení věci soudem

6. Podle § 53 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev krajů může návrh na neplatnost hlasování podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování. Podle odstavce 4 citovaného ustanovení návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.

7. Soud nejprve uvádí, že podle ustálené judikatury Ústavního soudu vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, podle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 Ústavy), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04). Řízení ve věcech volebního soudnictví vychází z ústavního principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možné příčinné souvislosti (princip potenciální kauzality), přičemž možnou příčinnou souvislost nelze vykládat jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod vyplývá právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období. Povinností volebního soudu je proto zkoumat, do jaké míry mělo nebo mohlo mít porušení zákona vliv na výsledek hlasování, který je nutno chápat nikoliv ve smyslu mechanického součtu odevzdaných hlasů v jednom volebním okrsku, nýbrž ve vztahu k účelu a cíli takového hlasování, kterým je rozhodnutí o zvolení konkrétních kandidátů a určení pořadí jejich náhradníků. „Výsledek“ hlasování v jednom volebním okrsku, ve smyslu počtu odevzdaných hlasů, nemá hodnotu sám o sobě, nýbrž až v rámci jeho zohlednění při určení zvolených kandidátů (viz nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 768/06). Rozhodnutí voličů může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14).
8. Na tato východiska navazuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení ze dne 2. 7. 2004, č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz), z níž vyplývají v obecné rovině tři základní předpoklady pro vyhovění volební stížnosti: 1. nezákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona, popř. zákonů souvisejících; 2. vztah mezi touto nezákonností a zvolením kandidátů, jejichž zvolení je napadeno volební stížností a 3. zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu těchto kandidátů. Intenzita nezákonnosti musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by určitý kandidát zřejmě vůbec zvolen.
9. Podmínky pro vyhovění volební stížnosti byly dále zpřísněny novelou volebních zákonů provedenou zákonem č. 322/2016 Sb. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek hlasování či volby kandidáta, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem (v podrobnostech viz body 19 až 23 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33).
10. Soud na základě výše uvedených východisek posuzoval, zda navrhovatel tvrdil a prokázal porušení zákona o volbách do zastupitelstev krajů, které hrubě ovlivnilo výsledek volebního procesu.
11. Ačkoli se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti hlasování ve volebním okrsku č. X v obci K., nepoukazuje na taková porušení volebního zákona, která by případně musela být odstraněna opakovaným hlasováním (tj. opakovaným projevem vůle voličů ve

volebních místnostech). Tvzení navrhovatele se týkají pouze správnosti sčítání hlasů a posuzování hlasovacích lístků, a návrh tak v podstatě směřuje proti volbě kandidátů, kteří získali na základě hlasů voličů mandát. Navrhovatel poukazuje na to, že v daném volebním okrsku nebyly započteny nejméně tři preferenční hlasy pro jeho osobu jako kandidáta politického hnutí SPD, z čehož dovozuje, že zde nemusely být započteny preferenční hlasy u žádné z volebních stran, případně mohlo dojít k tomu, že minimálně tyto tři hlasy nebyly započteny politickému hnutí SPD.

12. Soud uvádí, že dle § 43 odst. 1 věty druhé zákona o volbách do zastupitelstev krajů do skrutinia postupují pouze politické strany, politická hnutí a koalice, které v rámci kraje získaly alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji. K politickým stranám, politickým hnutím a koalicím, které podmínku podle odstavce 1 nesplnily, a k hlasům pro ně odevzdaným se nadále nepřihlíží (§ 43 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev krajů). Přednostní (preferenční) hlasy se tedy uplatní teprve tehdy, pokud politická strana, politické hnutí nebo koalice získá 5 % z celkového počtu odevzdaných platných hlasů. K přednostním hlasům se ani v tomto případě nepřihlíží automaticky, nýbrž pouze tehdy, jestliže některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu v rámci kraje (§ 43 odst. 7 zákona o volbách do zastupitelstev krajů).
13. Ze zápisu o výsledku voleb do Zastupitelstva Středočeského kraje vyplývá, že z celkového počtu 423 918 odevzdaných obálek bylo 418 201 platných hlasů (98,65 %), z čehož politické hnutí SPD získalo celkem 19 398 hlasů, tj. 4,63 %. Hranici 5 % překročilo politické hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, které získalo 92 903 hlasů (22,21 %), Občanská demokratická strana, která získala 82 695 hlasů (19,77 %), politické hnutí ANO 2011, které získalo 77 566 hlasů (18,54 %), Česká pirátská strana, která získala 60 284 hlasů (14,41 %) a koalice Spojenci pro Středočeský kraj – TOP 09, Hlas, Zelení, která získala 24 650 hlasů (5,89 %). Jiné volební strany hranice 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji nedosáhly.
14. Ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. X v obci K. vyplývá, že zde bylo odevzdáno 798 obálek, z toho 789 platných hlasů. Z celkového počtu 789 platných hlasů získali 208 hlasů STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, 184 hlasů Občanská demokratická strana, 119 hlasů ANO 2011, 117 hlasů Česká pirátská strana a 59 hlasů Spojenci – TOP 09, Hlas, Zelení. SPD dle zápisu o průběhu a výsledku hlasování získala 30 platných hlasů. Přednostní hlasy byly vyznačeny u sedmi volebních stran. V případě politického hnutí STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ bylo započteno celkem 93 přednostních hlasů, a to pro kandidáty č. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 17, 19 20, 25, 27, 35, 36 38, 39, 55 a 64. V případě SPD byly započteny celkem tři přednostní hlasy, kdy po jednom přednostním hlasu obdrželi kandidáti č. 51, 59 a 63. V případě České pirátské strany bylo započteno celkem 35 přednostních hlasů pro kandidáty č. 1, 2, 3, 4, 7, 10, 19, 24, 33, 37, 42, 44, 46, 47, 51, 54, 56, 61 a 70. V případě Občanské demokratické strany bylo vyznačeno celkem 96 přednostních hlasů pro kandidáty č. 1, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 24, 27, 29, 32, 33, 41, 42, 57, 65 a 67. V případě koalice Spojenci pro Středočeský kraj – TOP 09, Hlas, Zelení bylo vyznačeno celkem 21 přednostních hlasů pro kandidáty č. 1, 2, 42, 55, 64 a 66. V případě politického hnutí ANO 2011 bylo vyznačeno celkem 102 přednostních hlasů (pro kandidáty č. 1 až 11, 13, 14, 16, 20, 21, 23, 27, 29, 40, 46, 50, 64, 67 a 68). V případě Komunistické strany Čech a Moravy bylo započteno celkem šest přednostních hlasů pro kandidáty č. 1, 2, 4, 22 a 25. Zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku č. X

v obci K. včetně všech 14 listů přílohy č. 1 k tiskopisu T/6 – výsledků hlasování pro politické strany, politická hnutí a koalice ve volebním okrsku – je podepsán všemi šesti členy volební komise včetně zapisovatelky a neobsahuje žádné výhrady ani námítky proti obsahu zápisu.

15. Vzhledem k tomu, že SPD nezískala alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů v kraji, nemohla mít případná vada spočívající v nezohlednění přednostních hlasů pro (některého) kandidáta SPD vliv na výsledek volby kandidátů v kraji (složení zastupitelstva). Ani případné nesprávné posouzení tří odevzdaných hlasovacích lístků pro SPD jako neplatných by nemohlo výsledek ovlivnit, neboť SPD by nedosáhlo hranice 5 % všech platných hlasů v kraji (při navýšení počtu hlasů politického hnutí SPD ve Středočeském kraji na 19 401 z celkového počtu 418 204 platných hlasů by dosáhla necelých 4,64 %). Hranice 5 % platných hlasů v kraji by SPD nemohla dosáhnout ani tehdy, pokud by soud zjistil, že všech 9 neplatných hlasů v okrsku č. X v obci K. správně byly platnými hlasy pro SPD.
16. Na okraj lze poznamenat, že k ovlivnění výsledků voleb (rozdělení mandátů) by nemohlo dojít dokonce ani v hypotetickém případě, pokud by byly pro SPD započítány všechny odevzdané hlasovací lístky ve volebním okrsku č. X v obci K. [tedy 9 neplatných hlasů a 789 platných hlasů namísto 30, neboť i tak by výsledek SPD činil pouze 4,82 % (20 166 ze 418 210 hlasů)]. Nutno dodat, že tvrzené nezpočtení tří přednostních hlasů nesvědčí o takto intenzivní nezákonnosti při sčítání hlasů ve volebním okrsku č. X v obci K. (např. o tom, že by zde byly hlasy pro SPD systematicky posuzovány jako neplatné či započítávány ve prospěch jiných volebních stran). Jak bylo výše uvedeno, zápis o výsledku hlasování byl podepsán všemi členy volební komise a neobsahuje žádné výhrady, přičemž celkový volební výsledek ve volebním okrsku č. X v obci K. ve srovnání s jinými volebními okrsky nikterak výrazně nevybočuje, ať jde o počet hlasů politického hnutí SPD či jiných volebních stran v kraji. Srovnatelné je i procento platných hlasů (viz výsledky zveřejněné Českým statistickým úřadem na webových stránkách www.volby.cz pro územní celky; např. v okrese P.-V., v němž se obec K. nachází, činil procentní výsledek SPD 3,18 % a procento platných hlasů 98,94 %, v sousedním okrese Praha-západ získala SPD 3,03 % platných hlasů, přičemž procento platných hlasů činilo celkem 98,74 %, v okrese B. získala SPD 4,55 % a procento platných hlasů činilo 98,95 %).
17. Pokud navrhovatel namítá, že ve volebním obvodu č. 2 v obci Kamenice nemusely být započítávány přednostní hlasy u všech kandidujících subjektů, což mohlo ovlivnit složení zastupitelstva, pak je třeba konstatovat, že k takto plošnému pochybení zjevně nedošlo, neboť ze zápisu o průběhu a výsledku hlasování vyplývá, že přednostní hlasy byly v tomto volebním okrsku započítávány, a to jak u SPD, tak i u všech volebních stran, které získaly mandáty. I pokud by došlo ve volebním okrsku č. X v obci K. k chybám při sčítání přednostních hlasů u kandidátů volebních stran, které dosáhly hranice 5 % platných hlasů v kraji, nemohla by tato vada ovlivnit složení zastupitelstva. Jak bylo výše uvedeno, k přednostním hlasům se přihlíží pouze tehdy, jestliže některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu v rámci kraje. S ohledem na celkové počty přednostních hlasů náhradníků jednotlivých volebních stran, které postoupily do skrutinia, celkový počet platných hlasů pro tyto strany v kraji a počet platných hlasů, které tyto volební strany získaly ve volebním okrsku č. X v obci K., by se případné nezohlednění přednostních hlasů ve volebním okrsku č. 2 v obci Kamenice nemohlo nikterak promítnout ve složení zastupitelstva ani v pořadí náhradníků. Ze zápisu o výsledku voleb

do Zastupitelstva Středočeského kraje vyplývá, že nejvíce přednostních hlasů z náhradníků získali za politické hnutí STAROSTOVÉ a NEZÁVISLÍ Zdeněk Hraba 1 083 hlasů, což představuje 1,16 % z celkového počtu 92 903 hlasů, za Občanskou demokratickou stranu Jan Skopeček 2 255 hlasů, což činí 2,72 % z celkového počtu 82 695 hlasů, za ANO 2011 Drahomír Blažek 1 312 hlasů, tedy 1,69 % z celkového počtu 77 566 hlasů, za Českou pirátskou stranu Jiří Lehejček 701 hlasů, tedy 1,16 % z celkového počtu 60 284 hlasů, a za koalici Spojenci – TOP 09, Hlas, Zelení Iveta Koulová 572 hlasů, což činí 2,32 % z celkového počtu 24 650 hlasů. Z toho je zřejmé, že případné nezapočítání vyznačených přednostních hlasů pro kandidáty jednotlivých volebních stran ve volebním okrsku č. X v obci K. nemohlo ovlivnit výsledek hlasování ve Středočeském kraji, neboť hranice 5 % z celkového počtu hlasů by žádný z náhradníků nemohl dosáhnout, ani pokud by získal přednostní hlasy všech voličů dané volební strany ve volebním okrsku č. X v obci K..

18. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že byt by ve volebním okrsku č. 2 v obci Kamenice došlo k porušení zákona nezapočtením tří preferenčních hlasů pro navrhovatele, nebylo by způsobilé ovlivnit výsledek hlasování ve volbách do Zastupitelstva Středočeského kraje (zvolení konkrétních kandidátů a určení pořadí jejich náhradníků). Vliv na celkový výsledek voleb nemohly mít ani další navrhovatelem hypoteticky zmiňované vady při sčítání hlasů v tomto volebním okrsku. Volební stížnosti navrhovatele již z tohoto důvodu nelze vyhovět. Za této situace soud pro nadbytečnost nepřistoupil k přepočtu hlasů ve volebním okrsku č. X v obci K..

Závěr a náklady řízení

19. S ohledem na výše uvedené soud návrh jako nedůvodný zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něž v řízení o neplatnosti voleb, neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 21. října 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu